

# MILJØRAPPORT VIKEN SKOG SA 2023

Viken Skog jobber kontinuerlig med å forbedre seg både når det gjelder kvalitet på utført arbeid i verdikjeden og miljøhensyn. Viken Skog er sertifisert i henhold til ISO 9001, ISO 14001 og Norsk PEFC Skogstandard. I tillegg har Viken Skog en gruppesertifiseringsavtale for FSC FM.

## **Interne og eksterne revisjoner og rapportering av hendelser**

For å avdekke rutinesvikt og forbedringspotensialer gjennomfører Viken Skog og SB Skog hvert år interne revisjoner og internkontroller der vi gjennomgår organisasjonens løpende drift i tråd med Norsk PEFC Skogstandard. Det utføres også internrevisjon på kontorene for å få direkte tilbakemeldinger om hvilke utfordringer de ansatte møter i det daglige, og hva som kan gjøres for å forbedre miljø- og kvalitetsarbeidet. Oversikt over resultat for interne revisjoner for Viken Skog finner du i kapittel 1.

Vi blir også revidert av eksterne revisorer, som ser gjennom styringssystem, rutiner, intervjuer ansatte, og plukker ut stikkprøver av hogstoppdrag som besøkes i felt. I tillegg blir mange av de registrerte og innklagde avvikene og behandling av disse gått gjennom med ferske øyne. Det er intertek som reviderer Viken Skog, og oversikt over resultatene finner du i kapittel 2.

Til slutt kontrolleres vår drift gjennom innrapportering der vi selv oppdager feil, og gjennom eksterne henvendelser og klager. Dette er avvik som kommer utenom intern og ekstern revisjon. Disse finnes det oversikt over i kapittel 3, samt full oversikt over alle eksterne henvendelser og avvik registrert utenom revisjonene i vedlegg 1.

# 1. INTERNE REVISJONER

## 1.1. Intern revisjon Norsk PEFC Skogstandard

For å avdekke rutinesvikt og forbedringspotensialer utfører Viken Skog hvert år interne revisjoner og internkontroll på organisasjonens løpende drift, i tråd med norsk PEFC Skogstandard. Det utføres også internrevisjon (intervjuer) på kontorene for å få direkte tilbakemeldinger om hvilke utfordringer de ansatte møter til daglig, og hva som kan gjøres for å forbedre miljø-, og kvalitetsarbeidet.

88 reviderte oppdrag i felt var både Viken Skog administrerte drifter, og tømmerkjøp der skogeier selv har hatt driftsansvaret. Utplukket er utført etter kriteriene i PEFC Gruppestandard. Fokusområder for internrevisjonene er vanligvis basert på trender fra tidligere revisjoner når det gjelder avvik. I 2023 har vi innført et nytt skjema for internrevisjon, som går gjennom alle kravpunkt for standarden, og basert oss på ny, revidert PEFC Skogstandard. Avvikene skiller ikke på om det kun er avvik etter ny standard. Vi har forsøkt å skaffe et bilde over hvordan vi ligger an med implementering av ny standard.

Resultatet fra feltrevisjonene var at av alle oppdragene ble det til sammen funnet 41 avvik. Til sammen fordeler avvikene seg som vist i tabell 1.1. De konkrete avvikene blir også registrert inn i styringssystemet vårt og følges opp av internrevisor (for skogeieradministrerte) og ellers av ansvarlig avdeling (for Viken Skog administrerte). Alvorlige avvik blir registrert og håndtert med en gang de oppdages.

Tabell 1.1 - Tabellen viser oversikt og fordeling av avvik etter interne revisjoner av PEFC skogstandard for 2022, sammenlignet med foregående år.

Avvik 2023 av 88 oppdrag	2023		2022	2021	2020
	Antall	% oppdrag	%	%	%
<b>Miljørapport/dokumentasjon</b> <small>(Kart velte plass/kompetanse/miljøsjekk/Forskrift/Miljørapport)</small>	<b>16</b>	<b>18</b>	<b>26</b>	<b>31</b>	<b>18</b>
<b>Terrengtransport</b> <small>(Skader/veivalg/Sporlogg/kavling)</small>	<b>4</b>	<b>4.5</b>	<b>13</b>	<b>7</b>	<b>4</b>
<b>Feil kontrakt i kontrakt/ COC</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>7</b>
<b>Livsløpstrær</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>BVO (ikke nøkkelbiotoper)</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
<b>Kantsone</b>	<b>4</b>	<b>4.5</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>Brudd på lover og forskrifter</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>Kulturminner</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>Nøkkelbiotop</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>SUM</b>	<b>41</b>	<b>45</b>	<b>54</b>	<b>50</b>	<b>36</b>

Konkrete større avvik fra PEFC Skogstandard følges opp fortløpende og blir registrert i Viken Skog sitt interne styringssystem. Tømmerkjøp skal ikke gjennomføres med skogeiere med åpne avvik. Under internrevisjonene vektlegges det å vise føre-var hensyn og god kontroll på rutiner. De fleste av avvikene er rutinesvikt. Det er likevel viktig å forenkle og skjerpe inn særlig dokumentasjonsprosessen for god arbeidsflyt i hverdagen, og for å forebygge alvorligere hendelser.

Trenden viser at Viken Skog fortsatt må jobbe med å få inn miljørapporter og korrekt dokumentasjon på oppdrag og kjøp av virke, selv om det er en forbedring fra tidligere år. Dette er ofte avvik på rutiner, for eksempel skal det nevnes i miljørapporten før og etter hogst om oppdraget er i nærheten av en nøkkelbiotop, berører en tursti, eller at sporlogg er registrert på oppdraget. Det ble også funnet eksempler på at det mangler dokumentasjon for vurderinger før hogst. Under samtaler i ettetid kommer det ofte fram at vurderingene er gode, slik at å få disse på plass skriftlig er et sentralt tiltak framover.

Etter erfaringer fra tidligere år har vi tatt inn underskrift på sertifiseringsavtale og virkeskontrakt som et eget sjekkpunkt. De aller fleste kontrakter blir skrevet under, men det er mangler på selve rutinen rundt sertifiseringsavtale.

## 1.2. Intern Kontroll

I 2023 har det blitt brukt mye ressurser på å lage og innføre et helt nytt internkontrollsystem, for å lettere kunne være i tråd med PEFCs økte krav rundt internkontroll. I internkontrollen utfører skogbruksledere selv kontroll av hvordan den planlagte hogsten har blitt utført i praksis. Hogstflater

kontrolleres i felt og med drone, og avvik blir meldt inn til produksjonsavdelingen for lukking. Det har selvsagt også gått en del tid på opplæring, slik at ikke alle oppdrag utført i 2023 som er trukket ut for internkontroll er i mål. Så langt er 283 oppdrag trukket ut, med avvik fra instruks på rundt 11% av disse. Over halvparten av avvikene er allerede lukket. Det nye systemet gjør det enkelt å gå inn på hvert enkelt oppdrag for å se hva feilen gjelder.

## 2. EKSTERNE REVISJONER

### 2.1. PEFC og ISO 9001/14001

Intertek reviderer Viken Skog etter standardene ISO 9001, ISO 14001, Norsk PEFC Skogstandard, PEFC COC og FSC COC/CW. Denne gangen var revisjonen i september, og avvikene og observasjonene fra året før ble gjennomgått. Det ble også foretatt intervju og gransking av styringssystemet og rutiner for alle avdelinger. Konklusjonen var at styringssystemet i Viken Skog SA fungerer i overensstemmelse med standardene og ISO 9001/14001 sertifiseringene skal videreføres. Tiltak for avvikene ble ansett som gode nok til at de kunne lukkes, og status blir kontrollert videre. Det ble også foretatt en gransking av samtlige eksterne henvendelser som ble klaget inn til intertek, der epostene, dokumentert og oppdragene ble kontrollert på kontoret. To av sakene ble plukket ut for en feltbefaring. Sakene ble vurdert som tilfredsstillende håndtert.

Intertek foretar også en sjekk av alle alvorlige avvik, og et tilfeldig utplukk blant vesentlige, og mindre avvik, og eksterne henvendelser. Det ble brukt en halv dag på dette, og eposter og dokumenter ble gjennomgått. Håndtering av avvik og henvendelser ble godkjent.

Hvert år plukkes det ut en rekke oppdrag, både tømmerkjøp og tømmerdrift, som skal granskes i felt. Dette blir gjennomført sammen med hogstplanleggerne eller skogeierne som er ansvarlig for hogsten. Samtidig granskes plantefelt, og revisorene hadde samtaler og revisjoner med entreprenører. I år var befaringsene knyttet til kontorene på Revetal og Dokka, med utplukk av skogbruksledere derfra. Revisjonen var som alltid lærerik for Viken Skogs ansatte, og det ble det gitt tre mindre avvik som vi er i gang med å behandle (kort om behandling i kursiv for hvert punkt):

- 1.** Kartlegging av fossilt forbruk: Viken Skog trenger å forbedre analysen av hvordan forbruk av fossile sagkjedeolje påvirker våre miljømål. Forbruket og overgang til biologisk sagkjedeolje må konkretiseres i miljømål, og inkludere handlingsplaner. *Kartlegging har blitt gjennomført i forbindelse med bærekraftsrapportering. Det har blitt satt opp langsiktig plan om utfasing av fossil, til fordel for biologisk sagkjedeolje.*
- 2.** Entreprenøravtale: Det mangler en gyldig entreprenøravtale for en av entreprenørene, noe som er nødvendig for å sikre etterlevelse av kompetansekrav i PEFC N 02. *Ny avtale-mal med automatisk fornyelse, samt ny avtale for den spesifikke er på plass.*
- 3.** Viken Skogs miljømål må knyttes tydeligere til miljøaspekter, og det er manglende bevissthet rundt disse i bedriften, jamfør forståelse og implementering av ISO 14001-kravene til miljøledelse. Det er behov for en klarere struktur der miljøpolitikken danner grunnlaget for organisasjonens miljømål. *Teorien rundt miljøaspekter og miljømål fra ISO 14001 ble gjennomgått med ledergruppen, samt en revisjon av miljøaspektene og ny oppsetting av miljømål og konkrete handlingsplaner knyttet til disse for 2024.*
- 4.** Oversikt over kompetansestatus for entreprenører: Det er satt opp krav om PEFC kurs for alle entreprenører, men det må eksistere en liste over hvilke entreprenører som har hvilke kurs som lett kan vises fram samlet. *Det jobbes med å få en oppdatert liste fra Skogskolen.no, i tillegg til at den manuelle listen blir oppdatert.*

Det overordnede inntrykket og tilbakemeldinger var et positivt og engasjert arbeidsmiljø blant ansatte og entreprenører, en strukturert arbeidsmåte, et risikobasert styringssystem, og en god digitaliseringsstatus. Potensielle risikoer som ble framhevet er kravene til kunnskap og planlegging, særlig for å møte økte forventninger til bærekraft og miljø, som fort kan bli overveldende for våre ansatte. Tilgang på ressurser og kapasitet blant de ansatte ble derfor også framhevet som et risikomoment for å etterleve rutiner og standardens krav. Det ble fremmet forbedringsforslag rundt risikovurdering av å jobbe i skogen alene som hogstplanlegger, og fornye opplæringen knyttet til hjerte-lungeredning.

## 2.2. PEFC COC/CS og FSC COC/CW

I november ble det også gjennomført revisjon av sporingsstandardene, PEFC COC/CS og FSC COC/CW med Intertek. Det ble foretatt kontroll av fjorårets til sammen 10 avvik, og samtlige ble godkjent. Etter gjennomgang av styringssystemene til alle avdelingene, samt stikkprøvekontroll av faktura og avregninger, ble det ikke funnet nye avvik i henhold til standardene.

## 3. ANDRE AVVIK OG EKSTERNE HENVENDESLER

### 3.1 Oversikt over registrert hendelser 2023

Alle uønskede hendelser, klager og eksterne henvendelser registreres i styringssystemet TQM Enterprise. I 2023 ble det registrert 84 saker i TQM, i tillegg til avvik som har framkommet fra interne og eksterne revisjoner (kap. 1 og 2). Av de 84 sakene er rundt halvparten eksterne henvendelser, og resterende er forskjellige avvik i henhold til forskjellige sertifiseringskrav. En del av disse igjen er avvik på rutiner, usikkerhet rundt sporbarhet, eller midlertidige tekniske problemer med kartverktøyet/FeltApp. Resterende er uønskede hendelser som ikke er i tråd med Norsk PEFC skogstandard. Vi har fordelt avvikene på PEFC etter kategori (der kravpunkt med lignende tema er slått sammen) for å gi en oversikt som vist i tabell 3.1, og kunne sammenligne med tidligere år. I tillegg ligger komplett liste over avvik fra PEFC og eksterne henvendelser som vedlegg. Dette inneholder alle avvik med kravpunkt, alvorlighetsgrad og TQM-ID, samt en kort beskrivelse av avviket og et sammendrag av gjennomførte tiltak. De alvorlige hendelsene er i tillegg presentert i tabell 1.2 under.

Tabell 3.1 – Tabellen viser oversikt og fordeling av uønskede hendelser i henhold til Norsk PEFC Skogstandard. Hendelser som er registrert som avvik på egne rutiner eller tekniske problemer er samlet under «Brudd på rutine» som hovedområde, videre er avvik som er knyttet til sporbarhetsstandardene (PEFC-COC og FSC-CW) plassert i egen kategori.

Hovedområde	2023	2022	2021
Forvalteransvar/Planlegging	6	2	2
Arbeidskraft og sikkerhet	-	2	-
Skogsveger	-	-	-
Samiske rettigheter	-	-	-
Bevaring av skogarealet	-	-	-
Genbevaring - skogstrær	-	-	-

Friluftsliv	1	-	1
Miljøinformasjon	-	-	-
Hogst	1	-	-
Avfall og forurensing	-	-	-
Livløpstrær og døde trær	-	-	-
Terrengskade	-	2	7
Nøkkelbiotoper og Biologisk Viktige områder	13	5	6
Rovfugl, tiurleiker, hekkende fugler	2	11	8
Vannbeskyttelse og kantsone	1	2	3
Kulturminner	1	-	1
Sum PEFC	25	27	28
Brudd på rutine	3	5	3
Sporbarhet, ISO 9001	11	2	
Sum total	39	34	31

Viken Skog har nullvisjon for skader på miljø, og det er derfor viktig å kunne se en langsiktig utvikling. I tabellen over er det utfordrende å se den konkrete utviklingen, siden avvik blir rapportert for det året de ble registrert. Avvik blir rapportert for det året de blir registrert. Dette gjør det utfordrende å se utviklingen fra år til år, særlig med tanke på å synliggjøre implementering av ny standard 1. mars 2023. Det har likevel i løpet av 2023 være en klar forbedring rundt forvaltning av tiurleiker, samtidig som registrerte avvik relatert til rødlistede arter, nøkkelbiotoper og andre biologisk viktige områder har økt. Årsaksanalyse peker på at det er særlig vurderinger rundt rødlistede arter som har et stort forbedringspotensial. Slike registreringer utløser et konkret behov for å vurdere om det er nødvendig å sette av en nøkkelbiotop for å ta vare på artens livsmiljø. Gamle rutiner hadde høyere terskel for befaring og ny-kartlegging av livsmiljø, og har ofte gitt forslag til forvaltning av registreringene isteden. Slik at det her er en overgang i praktisk utføring av rutiner, samtidig som det savnes tydelige føringer og rammer fra PEFC rundt avsetting av ytterligere nøkkelbiotoper på eiendommer som både er miljøregistrert og har nøkkelbiotoper fra før. De skogbiologiske rådgiverne som jobber med skogbruk, er derfor i gang med kalibreringer rundt slike forvaltningsspørsmål.

Tabell 3.2 – Tabellen viser oversikt over alvorlige uønskede hendelser i henhold til kravpunkt i Norsk PEFC Skogstandard registrert i 2023. Tabellen gir innsyn i saken, årsak og oppfølging. Kilde tilsvarer om avviket ble oppdaget gjennom en ekstern eller intern henvendelse. Se ellers også vedlegg 1 til denne miljørapporten.

ID	År	Type	Alvorlighetsgrad	Kategori	Kravpunkt	Beskrivelse og årsak	Vurdering og tiltak	Ekstern/intern
23116	2019-2020	Uønsket hendelse	Høy	Nøkkelbiotoper og biologisk viktige områder	22	Regulering til pukkverk, Fokserød nord, Sandefjord kommune. Det er avvirket i deler av en MiS-figur som er utenfor reguleringsplanen, men som skogbruksleder den gangen trodde ble omfattet av omreguleringen. Det foreligger ingen dokumentasjon eller vurdering fra biolog. Skogbrukssjefen har sendt over saken til byggesak for en ulovlighetsvurdering etter plan- og bygningsloven. Vi avventer utfallet av det før vi vurderer tiltak.	Vi har orientert skogbrukssjefen om avviket. PÅGÅENDE Det skal kartlegges erstatningsareal i forbindelse med takstprosjektet i kommunen. PÅGÅENDE.	Ekstern henvendelse
23132	2019-2020	Uønsket hendelse	Høy	Nøkkelbiotoper og biologisk viktige områder	22	En henvendelse fra Glommen Mjøsen skog angående behandling av en gammel avvikssak og sertifiseringsstatus på eiendom. Spørsmålet var om vi hadde funnet og valgt ut erstatningsareal. Det hadde i 2019 blitt funnet erstatningsbiotop i forbindelse med revisjon utført av kommunen. Hogst ble imidlertid gjennomført av skogeier før skogeieren hadde mottatt revidert miljøplan. Den nye biotopen ble registrert i kartene og i kilden, men var i realiteten allerede avvirket.	Vi har sendt inn skogbiologisk rådgiver for å finne nytt erstatningsareal og rapportert til Kilden. Rutiner rundt informasjonsflyt i takstprosjekt er endret, slik at risiko for gjentakelse er lav. Rutiner for hogst eller tømmerkjøp fra skogeiere med åpne avvik er endret siden 2020. Møte og gjennomgang av regelverket med skogeier er gjennomført.	Ekstern henvendelse

ID	År	Type	Alvorlighetsgrad	Kategori	Kravpunkt	Beskrivelse og årsak	Vurdering og tiltak	Ekstern/intern
23186	2023	Uønsket hendelse	Høy	Rødlistede arter, naturtyper	22	<p>Henvendelse fra privat person om innsyn i miljøplanlegging før hogst i Aremark. Kvalitets- og miljøavdeling (KM) ser gjennom oppdraget og finner en ufullstendig miljøsjekk før hogst, som var en lukket hogst. Nøkkelbiotopen i nærheten dukker opp på miljøsjekken, men ingen av VU- eller NT-artene. Det er ikke noen korrespondanse mellom skogbruksleder og KM i dokumentarkivet. Avvik registrert. Eiendommen ble miljøregistrert av Glommen Mjøsen i 2019. På miljøskjema før og etter hogst er det ikke krysset av for at det er noen miljøelementer.</p>	<p>Miljøinformasjon svart ut til innsender KM har gjennomgått saken med skogbruksleder og nærmeste leder. KM har befart området for å vurdere skadeomfang. Prioriterte områder for eventuell erstatningsareal og nøkkelbiotoper er avmerket. Ekspert på kalksopp kontaktet for ytterligere vurdering. Resterende eiendom skal befares på nytt i barmarksesong for å kartlegge eventuelle nøkkelbiotoper og sikre prioritert areal som forvaltningsareal/erstatningsareal. PÅGÅENDE Gjennomgang av PEFC med skogeier og skogbruksleder. PÅGÅENDE.</p>	Ekstern henvendelse
23187	2022	Uønsket hendelse	Høy	Nøkkelbiotoper og biologisk viktige områder	22	<p>MiS-registrering av en eiendom på Modum. Midlertidig rapport om den planlagte hogstflaten ble videreformidlet til skogbruksleder, mens resten av rapporten ble skrevet og overført til kartverktøy. Skogbruksleder hadde imidlertid utvidet oppdragsområdet. Da den ferdige rapporten kom, viste det seg at en kartlagt nøkkelbiotop også ble avvirket.</p>	<p>Vi kontaktet skogkonsulenten/registranten for å finne erstatning for den avvirkede MiS-figuren. Erstatningsareal funnet (tidligere ikke utvalgt nøkkelbiotop), samt utvidelse av eksisterende nøkkelbiotop. Personalsak opprettet. Skogsjef i kommunen er orientert om avviket.</p>	Intern
23253	2023	Uønsket hendelse	Høy	Nøkkelbiotoper og biologisk viktige områder	22	<p>Fikk telefon fra skogbruksleder om at det er hogget i en MiS-figur i Holmestrand. MiS-figuren var spesifikt merket ut med instruks om at det kun skulle kjøres gjennom den. Entreprenør misforsto instruksjonen.</p>	<p>Oppretter avvik. En del tømmer er kjørt tilbake og lagt inn i resterende MiS (livsmiljøet er liggende død ved). Beskjed sendt til salg, og innkjøring er satt på pause til avviket er lukket. Skogsjef i kommunen er orientert. Gjennomgang PEFC med entreprenør. Kartlegging av erstatningsareal kombinert med gjennomgang av avviket med entreprenør. Sum tømmerverdi i nøkkelbiotopen betales av entreprenør til TV-aksjonen.</p>	Intern



ID	År	Type	Alvorlighetsgrad	Kategori	Kravpunkt	Beskrivelse og årsak	Vurdering og tiltak	Ekstern/ intern
23303	2023	Uønsket hendelse	Høy	Rødlistede arter, naturtyper	22	<p>Det har blitt avvirket i et område med nye artsregistreringer. Området skulle ha blitt befart med skogbiologisk rådgiver. Det var dialog med skogbiologisk rådgiver i forkant da hogsten måtte gjennomføres på vinterføre. Fordi det ikke var aktuelt å befare området om vinteren, ble det gitt beskjed om å sette av buffere med hensynssone. Det ble misforståelser rundt størrelse på buffersonene, og istedenfor ble det gjennomført lukket hogst rundt registreringene.</p>	<p>Sak registrert, innkjøring er satt på pause under avviksbehandlingen.</p> <p>Gjennomgang av saken med skogbruksleder gjennomført.</p> <p>Kalibreringssamling med alle skogbruksledere gjennomført med tydelig gjennomgang av hva som gjelder under for artsregistreringer som er nyere enn eiendommens miljøplan.</p> <p>Det er planlagt befarings og kartlegging etter MiS for resterende område med ekspert på kalkskog. Omkringliggende eiendommer har fått tilbud om vurdering av sine registreringer i samme befarings, hele konsulentoppdraget blir betalt av Viken Skog som avbøtende tiltak.</p>	Ekstern henvendelse
23085	2022	Uønsket hendelse	Høy	Rødlistede arter, naturtyper	22	<p>Henvisning fra Naturvernforbundet Buskerud. Tre oppdrag i Modum, der det er avvirket på tre eiendommer under 100 daa produktiv skog og derfor uten miljøregistrering. Det foreligger utfylt føre-var-skjema for alle tre, men hele oppdraget er på et større areal enn 100 daa. Det er notert forbedringsforslag på dette. Hogstene berører i tillegg 2 VU arter, som utløser undersøkelsesplikt der skogbiologisk rådgiver burde blitt kontaktet for å vurdere mulig nøkkelbiotop. Dette ble ikke gjort, og isteden tatt initiativ til å sette igjen trær rundt registreringene.</p>	<p>Møte med ansvarlig og nærmeste leder, personalsak opprettes.</p> <p>Det ble gjennomført internrevisjon med gjennomgang av hogstplanleggingen og utførelsen med skogbruksleder og internrevisor.</p> <p>Befaring og dialog med Naturvernforbundet av hogsten.</p>	Ekstern henvendelse

## 3.2 EKSTERNE HENVENDELSER

Viken Skog har mottatt rundt 43 eksterne henvendelser i 2023. Dette inkluderer ikke oppfølgingsspørsmål eller henvendelser fra skogeiere. I hovedsak kommer henvendelsene fra naturvernhold og gjelder spørsmål om manglende etterlevelse av PEFC Skogstandard, eller spørsmål om innsyn i miljøinformasjon og hogstplanlegging. Noen blir registrert som avvik i systemet, se vedlegg 1 for full oversikt over avvik og eksterne henvendelser. Disse gjelder blant annet mangelfulle hensyn ved hogst ved rødlistede arter, naturtyper, og tiurleiker. Noen henvendelser gjelder oppretting av sporskader ved terrengtransport. Det er positivt at det har blitt en klar forbedring på områdene vi har jobbet mye med, slik som rutiner rundt tiurleiker, og at en god del avvik blir oppdaget av egne ansatte utenom internrevisjon. Likevel er det tydelig at det finnes forbedringspotensialet når det kommer til kommunikasjon rundt oppfølging av kravpunktene i PEFC. Dette merkes særlig rundt gjennomføringen av kravene til konsultasjon med skogbiologisk rådgiver, der både PEFC og Viken Skog har endret framgangsmåte rundt registrerte miljøverdier. Samtlige henvendelser har blitt besvart og behandlet.

## 3.3 Gjennomførte forebyggende eller korrigerende tiltak – tiurleik, sporløs kjøring og implementering ny PEFC

I 2023 har det videre blitt brukt mye tid og ressurser på Viken Skogs miljø- og kvalitetsarbeid. En ny biolog har blitt ansatt i Kvalitet og Miljøavdelingen, slik at det nå er til sammen tre skogbiologiske rådgivere med forskjellig bakgrunn og faglig tyngde. Det er mye skogbruk å sette seg inn i, og mye skogbiologisk kunnskap å formidle til de som jobber med den praktiske skogbruken. Samtidig har man jobbet på spreng for å fortsette implementeringen av den reviderte PEFC standarden, og oppdaget nye spørsmål knyttet til tolkning av kravpunktene. Samtlige skogbruksledere og entreprenører har nå gjennomført kurs, og rutiner og kunnskapsgrunnlag i kartene har blitt oppdatert. I tillegg har Viken Skog bistått med kursing av skogeiere, og arrangert en rekke gode fagkvelder rundt PEFC. Dette i tillegg til vanlig drift og oppfølging av hogstplanlegging.

Tiltakene man har jobbet med ut over dette er gjerne knyttet til avvik registrert gjennom revisjoner og eksterne henvendelser.

I tillegg har det blitt gjort en stor jobb for en bedre systematisering av interne revisjoner og internkontroller, forbedre struktur og oppfølging av FSC-medlemskapene, og oppdatering av styringssystemet. Det var behov for en god del oppdatering rundt rutinebeskrivelser og avtaler gjennom fjorårets COC/CS og COC/CW revisjon.

Til slutt er en stor del av de forebyggende tiltakene i 2023 sentrert rundt implementering av ny Norsk PEFC Skogstandard. For å nevne noen eksempler:

- Det jobbes videre med opplæring i ny PEFC skogstandard, blant annet med felles fagdag for hogst i og ved kantsoner med foredragsholder fra Statsforvalter, og fagdag for hogst i og ved Tiurleiker med biolog.
- Planavdelingen er godt i gang med flere viktige prosjekter for å innlemme krav til kunnskapsgrunnlaget i kartsystemene våre. Det har blitt innført analyse av bestand i takstprosjekt, slik at «lukket hogst» kommer opp som valgmulighet under foryngelsesmetode der skogen er egnet. Det jobbes med bedre synlighet av NT arter og friluftslivsområder, særlig med avklaring på hvilket kartgrunnlag som gjelder for viktige friluftslivsområder. Naturtyper etter Miljødirktoratets instruks er lastet opp i kartverktøyene våre.
- Skogavdelingen og entreprenørene har alle gjennomført kurs i lukket hogst og satt i gang måling av mengden lukket hogst og kartlegging av hvor hogstformen kan være egnet.

- Kompetanseøkning og kunnskapsgrunnlag står sentralt i alle tiltakene.

## 4. KONKLUSJON OG UTFORDRINGER

Viken Skog har gjort fremskritt i sitt miljø- og kvalitetsarbeid. Interne og eksterne revisjoner har vist at styringssystemet fungerer godt, og de fleste avvikene som ble funnet, er rutinesvikt som håndteres fortløpende. Det er også verdt å nevne at Viken Skog har innført et nytt internkontrollsystem som gjør det enklere å følge opp avvik og sikre at hogstoppdrag utføres i tråd med standardene, og øker bevisstheten rundt hvor og hvorfor det oppstår feil.

På den annen side er det fortsatt områder som krever forbedring. Viken Skog må jobbe mer med å få inn miljørapporter og korrekt dokumentasjon på oppdrag og kjøp av virke. Det må sikres at alle har nødvendig kompetanse, og at nye rutiner rundt forskjellige typer miljøregistreringer er forstått og følges av både hogstplanleggere og entreprenører. Til slutt er det viktig å knytte miljømålene tydeligere til miljøaspekter og øke bevisstheten og forankringen av disse i bedriften.